

DZIAŁ	Wymagania na poszczególne oceny klasa VI				
	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca
1 W OBRONIE UPADAJĄCEJ RZECZPOSP OLITEJ	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje poznane daty i zaznacza je na taśmie chronologicznej wymienia najważniejsze dokonania naukowe i techniczne epoki oświecenia (np. maszyna parowa). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie oświecenie; przedstawia zmiany, które zaszły w oświacie w dobie oświecenia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia najważniejsze cechy ideologii oświecenia; wyjaśnia wpływ ideologii oświecenia na rozwój nauki w XVIII wieku; wskazuje wpływ dokonań naukowych i technicznych na zmiany w życiu ludzi. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polegała zasada trójpodziału władzy według Monteskiusza; wskazuje te hasła głoszone w epoce oświecenia, które są obecnie powszechne np. równość wszystkich ludzi wobec prawa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje zastosowanie trójpodziału władzy we współczesnych systemach demokratycznych.
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia sąsiadów Polski w XVIII wieku; wskazuje na mapie omawiane obszary wskazuje na mapie zasięg I rozbioru. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na czym polegało niebezpieczeństwo wynikające z polityki państw ościennych wobec Rzeczypospolitej; wyjaśnia przyczyny I rozbioru. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje źródło potęgi sąsiadów Rzeczypospolitej; dokonuje oceny postawy społeczeństwa polskiego wobec trudnej sytuacji kraju. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację Rzeczypospolitej połowie XVIII wieku i wskazuje przyczyny jej słabości. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia samodzielnie różne postawy w społeczeństwie wobec rozbioru państwa na podstawie analizy obrazu Jana Matejki „Rejtan”.

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia Stanisława Augusta Poniatowskiego jako ostatniego władcę Rzeczypospolitej; wymienia szkoły i instytucje kształcące młodzież w duchu reform oświeceniowych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia konieczność przeprowadzenia reformy szkolnictwa i przedstawia jej cel; wskazuje cel wychowania i edukacji młodzieży w Rzeczypospolitej w 2. poł. XVIII wieku; podaje dwa przykłady naprawy państwa polskiego za panowania Stanisława Augusta 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie obiadu czwartkowe; przedstawia cel organizowania obiadów czwartkowych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego Stanisława Augusta Poniatowskiego można nazwać władcą oświeconym; wymienia działania zmierzające do naprawy państwa w dziedzinach oświaty i kultury; przedstawia rolę teatru i czasopism w walce o naprawę państwa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opowiada o zmianach, które zaszły w Warszawie za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego.
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje datę uchwalenia Konstytucji 3 maja (1791 rok) i zaznacza ją na taśmie chronologicznej; wskazuje Stanisława Augusta Poniatowskiego i Stanisława Małachowskiego jako twórców konstytucji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie konstytucja; wymienia reformy uchwalone przez Sejm Wielki; przedstawia okoliczności uchwalenia Konstytucji 3 maja; wymienia najważniejsze zmiany wprowadzone przez Konstytucję 3 maja; wskazuje Konstytucję 3 maja jako przykład działań zmierzających do naprawy państwa polskiego za panowania Stanisława Augusta Poniatowskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje cel obrad Sejmu Wielkiego; omawia najważniejsze reformy Sejmu Czteroletniego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sytuację w Rzeczypospolitej po I rozbiorze; wyjaśnia konieczność przeprowadzenia reform ustrojowych w celu ratowania niezależności kraju; ocenia znaczenie reform Sejmu Wielkiego dla ratowania państwa polskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> analizuje samodzielnie obraz Jana Matejki „Konstytucja 3 maja”, wymieniając osoby przedstawione na obrazie, atmosferę, czas i miejsce wydarzeń przedstawionych na obrazie.

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podaje datę II rozbioru i zaznacza ją na taśmie chronologicznej; • wymienia państwa, które dokonały II rozbioru. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwa, które dokonały II rozbioru, • wskazuje na mapie tereny, które Rzeczpospolita utraciła w wyniku II rozbioru. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny wojny polsko-rosyjskiej (1792 rok); • opowiada o okolicznościach powstania orderu <i>Virtuti Militari</i>. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie konfederacja; • przedstawia sytuację w Rzeczypospolitej po uchwaleniu Konstytucji 3 maja; • ocenia postawę targowiczán; • ocenia decyzję Stanisława Augusta Poniatowskiego o przystąpieniu do konfederacji targowickiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zbiera samodzielnie z różnych źródeł informacje o osobach, które jako pierwsze zostały uhonorowane orderem <i>Virtuti Militari</i>.
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: naczelnik powstania, przysięga Kościuszki; • wymienia datę powstania kościuszkowskiego i zaznacza ją na taśmie chronologicznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie kosynier; • wymienia Tadeusza Kościuskę, Bartosza Głowackiego, Jana Kilińskiego jako przykłady osób walczących w obronie niepodległości kraju; • omawia wydarzenia powstania kościuszkowskiego (bitwa pod Raławicami, insurekcja w Warszawie). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie insurekcja; • charakteryzuje postawę Tadeusza Kościuszki, Bartosza Głowackiego, Jana Kilińskiego podczas powstania kościuszkowskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację Rzeczypospolitej po II rozbiorze; • wyjaśnia przyczyny wybuchu powstania kościuszkowskiego w 1794 roku; • wyjaśnia przyczyny upadku powstania kościuszkowskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę społeczeństwa polskiego w sytuacji zagrożenia niepodległości państwa.

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">* wskazuje datę: III rozbioru Rzeczypospolitej i zapisuje ją na taśmie chronologicznej;* wymienia państwa, które dokonały III rozbioru i wskazuje je na mapie.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">* wymienia najważniejsze przyczyny upadku Rzeczypospolitej w XVIII wieku.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">* wyjaśnia okoliczności III rozbioru Rzeczypospolitej;* wskazuje i zaznacza na mapie konturowej zasięg poszczególnych rozbiorów.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">* przedstawia sytuację Rzeczypospolitej po upadku powstania kościuszkowskiego;* wyjaśnia pojęcie I Rzeczypospolita.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">* przeprowadza samodzielną analizę danych statystycznych i źródeł ikonicznych związanych z rozbiorami Rzeczypospolitej.
---	---	---	--	---

<p>2. ZA WOLNĄ POLSKĘ</p>	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie Legiony Polskie we Włoszech; • wskazuje twórców legionów Jana Henryka Dąbrowskiego i Józefa Wybickiego; • podaje datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech i zapisuje ją na taśmie chronologicznej; • deklamuje z pamięci trzy pierwsze zwrotki <i>Mazurka Dąbrowskiego</i>. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie emigracja; • wyjaśnia cel utworzenia Legionów Polskich we Włoszech; • opowiada o atmosferze i zasadach panujących wśród legionistów; • wskazuje na mapie Reggio. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia okoliczności utworzenia Legionów Polskich; • wyjaśnia przyczyny tworzenia polskich oddziałów zbrojnych u boku Napoleona Bonaparte; • opowiada o okolicznościach powstania Pieśni Legionów Polskich we Włoszech. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje położenie Polaków po III rozbiórce państwa; • przedstawia przyczyny emigracji Polaków po III rozbiórce; • wskazuje źródło rekrutacji żołnierzy do polskich oddziałów wojskowych; • wyjaśnia dlaczego Legiony Polskie zostały wysłane na wyspę San Domingo. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia dzieje narodu polskiego zapisane w hymnie i łączy je z ich bohaterami.
	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie represje; • wskazuje na mapie Królestwo Polskie; • wskazuje datę wybuchu powstania listopadowego i zapisuje ją na taśmie chronologicznej; • wymienia cele walki powstańców listopadowych. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie Królestwo Polskie; • omawia charakter walk powstania listopadowego; • wymienia przykłady represji zastosowanych wobec społeczeństwa po przegranych powstaniu listopadowym. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zakres autonomii Królestwa Polskiego; • wskazuje postać Piotra Wysockiego jako inicjatora spisku powstańczego; • ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec konieczności prowadzenia wojny z Rosją. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie autonomia; • wyjaśnia przyczyny wybuchu powstania listopadowego; • wyjaśnia, dlaczego powstanie w Warszawie przerodziło się w wojnę polsko-rosyjską; • przedstawia przyczyny upadku powstania listopadowego; • wskazuje skutki powstania listopadowego. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec konieczności prowadzenia wojny z Rosją; • wykonuje zadanie domowe „Dzieje Piotra Wysockiego”, zbierając dodatkowe informacje o tej postaci.

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia kraje, do których udawali się emigranci z Polski i wskazuje je na mapie; wymienia wybitnych przedstawicieli kultury polskiej, którzy tworzyli na emigracji – Adama Mickiewicza i Fryderyka Chopina. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny emigracji po powstaniu listopadowym; wskazuje zasługi wybitnych przedstawicieli kultury polskiej, którzy tworzyli na emigracji – Adama Mickiewicza i Fryderyka Chopina. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego emigracja po powstaniu listopadowym została nazwana „wielką”; charakteryzuje twórczość Adama Mickiewicza i Fryderyka Chopina. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opowiada o życiu codziennym na emigracji; wskazuje problemy polskich emigrantów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zbiera informacje na temat twórczości Fryderyka Chopina i Adama Mickiewicza i ich zasługach dla kultury polskiej. Tworzy portfolio.
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje datę wybuchu powstania styczniowego i zaznacza ją na taśmie chronologicznej; wyjaśnia cel organizowania przez Polaków powstań narodowych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia charakter walk w powstaniu styczniowym; wyjaśnia przyczyny i cel działalności spiskowej Polaków po upadku powstania listopadowego; wymienia przykłady represji zastosowanych wobec społeczeństwa po przegranych powstaniach. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: emisariusz, branka; wyjaśnia zadania emisariuszy; wyjaśnia przyczyny upadku powstania styczniowego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny wybuchu powstania styczniowego; powiada o sytuacji w Królestwie Polskim przed wybuchem powstania styczniowego; przedstawia okoliczności wybuchu powstania styczniowego; omawia skutki i znaczenie powstania styczniowego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje powstanie listopadowe z powstaniem styczniowym (cel walki, charakter walk); ocenia szanse Polaków na zwycięstwo w organizowanych przez nich powstaniach.

3. ZIEMIE POLSKIE W DRUGIEJ POŁOWIE XIX WIEKU	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje na mapie zabór rosyjski; * wskazuje tajne nauczanie jako przykład walki o język polski w nauczaniu; * wymienia artystów zasłużonych dla rozwoju kultury polskiej tworzących w zaborze rosyjskim – Henryka Sienkiewicza i Stanisława Moniuszkę. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * przedstawia cele polityki władz carskich wobec ludności polskiej po upadku powstania styczniowego; * wyjaśnia pojęcie tajne nauczanie; * opowiada, w jaki sposób Polacy walczyli z rusyfikacją; * wskazuje zasługi artystów tworzących w zaborze rosyjskim – Henryka Sienkiewicza i Stanisława Moniuszki dla rozwoju kultury polskiej. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia pojęcie rusyfikacja; * przedstawia cel polityki rusyfikacyjnej; * wyjaśnia cele tajnego nauczania. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * przedstawia działania władz carskich zmierzające do zrusyfikowania Polaków. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * zbiera informacje na temat twórczości Henryka Sienkiewicza i Stanisława Moniuszki i ich zasługach dla kultury polskiej. Tworzy portfolio.
	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje na mapie zabór pruski; * wskazuje strajk we Wrześni jako przykład walki o język polski w nauczaniu; * wskazuje datę strajku we Wrześni i zapisuje ją na taśmie chronologicznej. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * opowiada krótko o polityce władz niemieckich wobec ludności polskiej; * opowiada o przyczynach strajku we Wrześni; * ocenia postawę dzieci wrześnińskich i ich rodziców. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia pojęcie germanizacja; * opowiada, w jaki sposób Polacy walczyli z germanizacją. Podaje dwa przykłady; * opowiada o proteście Michała Drzymały; * wskazuje gospodarność i rzetelność jako sposób przeciwstawiania się działaniom germanizacyjnym. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * przedstawia działania władz niemieckich zmierzające do wynarodowienia Polaków; * przedstawia wyczerpująco sposoby walki Polaków z germanizacją. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim z położeniem Polaków w zaborze rosyjskim, wskazując podobieństwa i różnice.

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje na mapie zabór austriacki; * wymienia artystów tworzących w Galicji – Jana Matejkę, Stanisława Wyspiańskiego, Helenę Modrzejewską. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia pojęcia: Galicja, autonomia; * wyjaśnia, dlaczego w zaborze austriackim swobodnie rozwijała się kultura polska; * wskazuje zasługi Jana Matejki, Stanisława Wyspiańskiego i Heleny Modrzejewskiej dla rozwoju kultury polskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia wpływ autonomii na swobodny rozwój kultury i oświaty polskiej w zaborze austriackim. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia, w czym przejawiała się autonomia Galicji; * opowiada o rozwoju kultury polskiej w Galicji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * zbiera informacje na temat twórczości Jana Matejki, Stanisława Wyspiańskiego i Heleny Modrzejewskiej i ich zasługach dla kultury polskiej. Tworzy portfolio.
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * zaznacza na taśmie chronologicznej 2. poł. XIX wieku; * nazywa i wskazuje na mapie kraje, które w 2. poł. XIX wieku przyjmowały emigrantów z ziem polskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia pojęcia: emigracja polityczna i emigracja zarobkowa; * rozróżnia emigrację polityczną i zarobkową. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * opowiada o życiu Polaków na emigracji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * porównuje przyczyny emigracji Polaków w 1. i 2. poł. XIX wieku; * wskazuje przyczyny trudnego położenia polskich emigrantów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * przedstawia zasługi polskich emigrantów – Ernesta Malinowskiego i Rudolfa Modrzejewskiego dla rozwoju postępu technicznego.

<p>4. WIELKIE PRZEMIANY XIX WIEKU</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i posługuje się pojęciami: kolej żelazna, parowóz, statek parowy; • wyjaśnia, na czym polega produkcja fabryczna; • rozróżnia rzemieślniczy i fabryczny sposób produkcji; • zaznacza na taśmie chronologicznej 2. poł. XIX wieku. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia i posługuje się pojęciami: maszyna parowa, silnik elektryczny, telegraf, fabryka; • wskazuje różnice między rzemieślniczym a fabrycznym sposobem produkcji; • wskazuje korzyści płynące z wynaleźnia elektryczności. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zastosowanie maszyny parowej; • opowiada o nowych sposobach komunikowania się (np. podaje telegraf). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na przykładach przedstawia wpływ rozwoju cywilizacyjnego na poszczególne dziedziny życia (np. rozwój techniki a komunikacja i przemieszczanie się ludzi). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego XIX wiek został nazwany wiekiem pary i elektryczności.
--	---	---	--	---	---

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje Marię Skłodowską-Curie jako przykład wybitnego naukowca XIX/XX wieku. * zaznacza na taśmie chronologicznej rok 1903 i 1911 – daty otrzymania Nagrody Nobla przez Marię Skłodowską-Curie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje korzyści płynące dla człowieka, wynikające z osiągnięć medycznych; * przedstawia w krótkiej wypowiedzi dokonania naukowe Marii Skłodowskiej-Curie; * wymienia wynalazki, których dokonano na przełomie XIX i XX wieku: telefon, oświetlenie elektryczne, tramwaj, samochód, samolot, radio, film. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * przedstawia osiągnięcia w medycynie, których dokonano w 2. poł. XIX wieku; * wskazuje wynalazki, które przyczyniły się do: <ul style="list-style-type: none"> a. usprawnienia komunikacji b. szybszego przekazu informacji c. postępu w medycynie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje zmiany, które zaszły w życiu ludzi dzięki wynalazkom dokonany na przełomie XIX i XX wieku. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * zbiera informacje na temat życia i dokonań Marii Skłodowskiej-Curie. Tworzy portfolio.
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wymienia kapitalistów i robotników jako nowe grupy społeczne, które powstały w 2. poł. XIX wieku. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce; * wskazuje na mapie najbardziej uprzemysłowione miasta na ziemiach polskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia i posługuje się pojęciami: robotnicy, kapitaliści, miasto przemysłowe. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * opowiada o warunkach życia robotników w XIX wieku. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wykonuje zadanie domowe. Napisz krótkie opowiadanie pt: „Jeden dzień w XIX wiecznej fabryce”, w którym przedstawisz warunki pracy robotników w tym czasie.
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje dwa udogodnienia w życiu mieszkańców miast wprowadzone w XIX wieku (np. wodociągi, tramwaje, oświetlenie ulic). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * opowiada o wyglądzie miasta XIX-wiecznego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * opowiada o sposobach spędzania czasu wolnego przez mieszkańców XIX-wiecznego miasta. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * porównuje życie ludzi w XIX-wiecznych miastach z życiem współczesnych mieszkańców miast. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * porównuje zajęcia i wygląd, wskazując podobieństwa i różnice między miastami średniowiecznymi a miastami XIX-wiecznymi.

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia nowe narzędzia, które w 2. poł. XIX wieku usprawniły produkcję rolną; wymienia nowe uprawy, które zostały wprowadzone na skalę masową w XIX w. ziemniak i burak cukrowy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia sposoby spędzania czasu wolnego przez mieszkańców wsi; wymienia potrawy będące podstawą żywienia mieszkańców wsi. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opowiada o wyglądzie zagrody chłopskiej; opowiada o wyglądzie chłopskiej chaty. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia przyczyny wzrostu produkcji rolnej, wskazując między innymi zniesienie pańszczyzny. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje sposoby spędzania wolnego czasu mieszkańców wsi i mieszkańców miast w XIX wieku. Wskazuje przyczynę różnic.
<p>5. POWSTAJE NIEPODLEGŁA POLSKA</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje czas trwania wojny światowej i 11 listopada 1918 r. jako datę zakończenia I wojny światowej, zaznacza w/w daty na taśmie chronologicznej; wskazuje na mapie państwa należące do dwóch wrogich bloków politycznych; podaje przykład nowego rodzaju broni zastosowanej w I wojnie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny konfliktu między państwami europejskim; uzasadnia, dlaczego konflikt zbrojny w latach 1918–1918 nazwany został I wojną światową; wymienia nowe rodzaje broni zastosowane w I wojnie światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia określenie Wielka Wojna dla działań wojennych w latach 1914–1918; wyjaśnia pojęcie Ententy i państwa centralne oraz wymienia państwa należące do każdego z tych bloków. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie posiadania kolonii dla rozwoju gospodarki państw europejskich; wskazuje skutki przystąpienia Stanów Zjednoczonych do wojny. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> na wybranych przykładach przedstawia skutki wykorzystania nowoczesnej techniki wojennej i samodzielnie przygotowuje prezentację multimedialną na ten temat.

	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje dzień 11 listopada 1918 r. jako dzień odzyskania przez Polskę niepodległości i umieszcza datę na taśmie chronologicznej; * w oparciu o zgromadzony materiał ilustracyjny opowiada o sytuacji na ziemiach polskich w listopadzie 1918 r.; * wymienia Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego jako postaci związane z walką o niepodległość Polski. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * zbiera informacje o zasługach dla państwa polskiego Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego; * wymienia czynniki decydujące o odzyskaniu niepodległości przez Polskę; * wymienia polskie jednostki wojskowe działające podczas I wojny światowej. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje, że konflikt między zaborcami Polski był dla Polaków szansą na niepodległość; * porównuje działania na rzecz odzyskania niepodległości przez Polskę podejmowane przez Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * na podstawie tekstów źródłowych przedstawia sytuację w pierwszych dniach niepodległości; * wyjaśnia, dlaczego wybuch I wojny światowej obudził w Polakach nadzieje na odzyskanie niepodległości; * uzasadnia, dlaczego Józef Piłsudski stworzył Legiony u boku armii austriackiej. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * w oparciu o informacje z różnych źródeł wyjaśnia, na czym polegały zabiegi dyplomatyczne Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego, podejmowane dla sprawy niepodległości Polski; * wymienia dowódców i twórców polskich jednostek wojskowych, działających podczas I wojny światowej.
	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia pojęcie konferencja pokojowa; wskazuje Paryż, jako miejsce obrad konferencji pokojowej; * podaje przykłady postanowień traktatu wersalskiego w sprawie Polski i Niemiec. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * omawia zmiany terytorialne w Europie po I wojnie światowej; * wyjaśnia pojęcie traktat wersalski; * wymienia najważniejsze postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie Polski i Niemiec; * wymienia Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego jako przedstawicieli Polski podczas obrad konferencji pokojowej w Paryżu. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * nazywa i uzasadnia cel zwołania konferencji pokojowej; * wyjaśnia, dlaczego traktat pokojowy jest nazywany traktatem wersalskim. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia, dlaczego konferencja pokojowa nie zajmowała się wyznaczeniem wschodniej granicy Polski; * wymienia i wskazuje na mapie państwa, które powstały w Europie po I wojnie światowej. 	<p>Uczeń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje informacje z różnych źródeł o zasługach Ignacego Jana Paderewskiego, Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego dla sprawy niepodległości Polski.

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje dzień 27 grudnia 1918 r. jako dzień wybuchu powstania wielkopolskiego i dzień 15 sierpnia 1920 r. jako dzień bitwy warszawskiej, umieszcza te daty na taśmie chronologicznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wymienia powstania w Wielkopolsce i na Śląsku oraz wojnę polsko-bolszewicką jako wydarzenia, które przyczyniły się do ukształtowania granic niepodległego państwa polskiego; * opowiada o okolicznościach wybuchu powstania wielkopolskiego i roli, jaką odegrał w nim Ignacy Jan Paderewski. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia, dlaczego rocznica bitwy warszawskiej obchodzona jest jako Święto Wojska Polskiego; * wskazuje na mapie tereny ziem polskich, o które toczyły się walki zbrojne i plebiscytowe; * wyjaśnia pojęcie „orlęta lwowskie”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje związek przyczynowo-skutkowy między zwycięstwem powstania wielkopolskiego, a włączeniem Wielkopolski do odrodzonej II RP. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * przygotowuje prezentację na temat kształtowania się granic II RP.
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej oraz wymienia jej sąsiadów; * wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące terytorium II RP. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady trudności w scalaniu państwa polskiego; * wymienia przykłady sukcesów w odbudowie państwa; * w oparciu o tekst podręcznika sporządza kalendarium wydarzeń II RP. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * uzasadnia, przytaczając dane, że II RP była państwem wielonarodowościowym; * wyjaśnia, na czym polegały trudności w scalaniu państwa polskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * przedstawia funkcjonowanie władzy w odrodzonym państwie polskim – (zasada trójpodziału); * ocenia na wybranych przykładach sukcesy młodego państwa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * porównuje pod względem wielkości terytorium II RP z terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów i formułuje wnioski.

<p>6. II WOJNA ŚWIATOWA</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Niemcy i ZSRR oraz nazywa ich przywódców Hitlera i Stalina. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia sytuację Niemiec po zakończeniu I wojny światowej; • podaje przykłady obrazujące codzienne życie ludności w państwach totalitarnych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie państwo totalitarne i kojarzy je z Niemcami i Związkiem Radzieckim; • wyjaśnia, jak funkcjonowało państwo totalitarne; • podaje przykłady polityki nazistów wobec Żydów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje podobieństwa w systemie władzy w państwie Hitlera i w państwie Stalina; • podaje charakterystyczne cechy polityki Stalina i Hitlera wobec własnych społeczeństw; • wymienia metody, za pomocą których Hitler i Stalin utrzymywali posłuch społeczeństwa. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, podając przykłady, na czym polegał kult jednostki; • wyjaśnia, korzystając z mapy, dlaczego sposób sprawowania władzy przez Hitlera i Stalina stanowił realne zagrożenie dla Polski i Europy.
------------------------------------	---	---	---	---	--

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje na mapie państwa, które dokonały agresji na Polskę; * wymienia i umieszcza na taśmie chronologicznej daty agresji Niemiec i ZSRR na Polskę; * wymienia przykłady bitew września 1939 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * opowiada, podając przykłady, o postawie Polaków podczas walk września 1939 r.; * wyjaśnia znaczenie pojęcia wojna na dwa fronty; * wskazuje na mapie kierunki niemieckich i radzieckich uderzeń na Polskę we wrześniu 1939 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje na mapie miejsca bitew wrześniowych; * przedstawia sytuację Polski we wrześniu 1939 r., uwzględniając osamotnienie w walce z najeźdźcą; * podaje przykłady bohaterstwa ludności cywilnej i żołnierzy we wrześniu 1939 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * ocenia postawę społeczeństwa polskiego podczas walk wrześniowych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje informacje na temat sytuacji swojego regionu we wrześniu 1939 r. i/lub sytuacji ludności cywilnej we wrześniu 1939 r.
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * przedstawia, wskazując na mapie, podział ziem polskich dokonany przez okupantów; * wymienia formy terroru stosowane przez okupantów wobec ludności polskiej; * wyjaśnia pojęcie getto; * podaje datę powstania w getcie warszawskim i umieszcza ją na taśmie chronologicznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * omawia na przykładach politykę Stalina i Hitlera wobec ludności polskiej na okupowanych terenach; * omawia na przykładach politykę niemiecką wobec ludności żydowskiej; * wyjaśnia pojęcie obóz zagłady. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * podaje charakterystyczne cechy polityki Stalina i Hitlera wobec społeczeństw i państw podbitych; * wyjaśnia, dlaczego pomoc ludności żydowskiej była dla Polaków wielkim wyzwaniem. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * porównuje politykę okupantów wobec ludności podbitych terenów; * uzasadnia na wybranych przykładach, że okupanci za pomocą różnych metod prowadzili planową politykę wyniszczenia narodu polskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia ideę przyznawania medalu Sprawiedliwy wśród narodów świata i wyszukuje nazwiska osób, które otrzymały taki medal. * uzasadnia na wybranych przykładach, że Polacy, ryzykując własnym życiem, pomagali ludności żydowskiej.

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• podaje przykłady walki zbrojnej i walki cywilnej z okupantem.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia pojęcia: walka zbrojna i walka cywilna, Armia Krajowa;• wyjaśnia pojęcie Szare Szeregi i podaje przykłady walki harcerzy z okupantem.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• wyjaśnia pojęcie „Polskie Państwo Podziemne”.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• omawia na przykładach funkcjonowanie „Polskiego Państwa Podziemnego”;• podaje przykłady walki Polaków z okupantem poza granicami kraju, wykorzystując informacje z różnych źródeł.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• uzasadnia, przytaczając argumenty, że żart i piosenka były ważnym orężem w walce z okupantem;• wyszukuje informacje z różnych źródeł o formach walki z okupantem w swoim regionie.
--	---	---	---	---	---

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje datę wybuchu powstania warszawskiego i zapisuje ją na taśmie chronologicznej; * na podstawie ilustracji opowiada o przebiegu powstania i życiu codziennym powstańczej stolicy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * przedstawia okoliczności wybuchu powstania warszawskiego; * opisuje postawę ludności cywilnej, żołnierzy i harcerzy Szarych Szeregów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * opisuje postawę ludności cywilnej i żołnierzy powstańczej Warszawy; * wymienia zadania, które w czasie powstania wykonywali harcerze z Szarych Szeregów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wymienia przyczyny wybuchu powstania warszawskiego i wyjaśnia, dlaczego powstanie zakończyło się klęską; * opisuje postawy Niemców wobec ludności powstańczej Warszawy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyszukuje z różnych źródeł informacje, w jaki sposób utrwalona została pamięć o młodych warszawskich powstańcach.
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje daty trwania II wojny światowej i datę jej zakończenia oraz zapisuje je na taśmie chronologicznej; * przedstawia strony konfliktu; * wymienia nowe rodzaje broni wykorzystane w II wojnie światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia pojęcie koalicja antyhitlerowska i przedstawia cel, jaki sobie stawiała. * opowiada o okrucieństwach II wojny światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia, dlaczego konflikt zbrojny w latach 1939–1945 nazywamy II wojną światową * wymienia państwa koalicji antyhitlerowskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady okrucieństw okupantów podczas III wojny światowej; * wyjaśnia skrót ONZ i przedstawia cel działania tej organizacji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * porównuje broń wykorzystaną podczas działań II wojny światowej z bronią wykorzystaną podczas I wojny; * przedstawia udział Polaków w walkach II wojny światowej, wyszukując informacji z różnych źródeł.
7. W POWOJENNEJ POLSCE	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje na mapie granice powojennej Polski i wymienia jej sąsiadów; * opowiada o sprawowaniu władzy w powojennej Polsce. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * opowiada na przykładach o odbudowie Polski ze zniszczeń wojennych; * wyjaśnia pojęcia cenzura i dyktatura. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje na mapie granice powojennej Polski i porównuje je z granicami II Rzeczypospolitej; * opowiada o sposobie sprawowania władzy w Polsce, używając pojęć dyktatura partii komunistycznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje na przykładach przejawy zależności od ZSRR; * omawia zmiany granic i składu narodowościowego PRL-u z II RP. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * podaje, wyszukując informacje z różnych źródeł, przykłady stosowania cenzury w II RP.

	<p>U c z e ń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wymienia problemy dnia codziennego w PRL-u; * opisuje zmiany, jakie dokonały się na wsi w PRL-u. 	<p>U c z e ń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * opowiada o sposobie sprawowania władzy w Polsce, używając pojęcia planowanie centralne; * wyjaśnia pojęcie awans społeczny. 	<p>U c z e ń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia na przykładach, czym polegał awans społeczny w PRL-u. * wymienia sukcesy PRL-u, zaliczając do nich m.in. likwidację analfabetyzmu i rozwój szkolnictwa; * wyjaśnia, co to były PGR –y. 	<p>U c z e ń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wymienia grupy społeczne, które przestały istnieć w Polsce powojennej i wskazuje tego przyczyny. 	<p>U c z e ń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * porównuje problemy życia w PRL-u do problemów dnia codziennego występujących współcześnie.
	<p>U c z e ń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wymienia przyczyny niezadowolenia społeczeństwa; * wskazuje datę wprowadzenia stanu wojennego i umieszcza ją na taśmie chronologicznej. 	<p>U c z e ń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia znaczenie skrótu NSZZ „Solidarność”; * wskazuje strajk jako formę protestu robotników w PRL-u; * identyfikuje Lecha Wałęsę jako przywódcę NSZZ „Solidarność”. 	<p>U c z e ń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * opisuje okoliczności powstania NSZZ „Solidarność”; * opowiada o sposobie sprawowania władzy w Polsce, używając pojęcia opozycja demokratyczna; * przedstawia przykłady świadczące o braku swobód demokratycznych w PRL-u; * na podstawie informacji z różnych źródeł przedstawia postać Lecha Wałęsy jako przywódcy NSZZ „Solidarność”. 	<p>U c z e ń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * przedstawia samodzielnie różne postawy Polaków w czasach walki o demokrację; * wyjaśnia pojęcie „walka bez przemocy”; * na podstawie ilustracji i tekstów źródłowych opowiada o czasach „Solidarności”. 	<p>U c z e ń :</p> <ul style="list-style-type: none"> * ocenia postawy społeczeństwa polskiego wobec trudnej sytuacji kraju; * wyjaśnia, czym charakteryzował się stan wojenny w Polsce; * wyszukuje informacji z różnych źródeł na temat okoliczności powstania NSZZ „Solidarność” i wprowadzenia stanu wojennego w Polsce.

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wskazuje datę 4 czerwca 1989 r. jako datę powstania III Rzeczypospolitej i umieszcza ją na taśmie chronologicznej; * wymienia przykłady zmian, jakie zaszły w Polsce w 1989 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * przedstawia sytuację polityczną u schyłku PRL-u; * przedstawia okoliczności narodzin III Rzeczypospolitej; * wymienia postanowienia „Okrągłego Stołu”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> *wyszukuje w różnych źródłach informacje o postaciach, które odegrały decydującą rolę w wydarzeniach 1989 r.; * wyjaśnia na przykładach pojęcie kompromisu. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * uzasadnia, przytaczając argumenty, dlaczego rok 1989 był ważny dla Polski i Polaków; * omawia na przykładach przemiany, jakie nastąpiły w Europie w 1989 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wyjaśnia, wykorzystując informacje z różnych źródeł, dlaczego w 1989 r. komuniści w Polsce zdecydowali się na ustępstwa wobec opozycji; * ocenia zmiany, które nastąpiły w gospodarce i życiu politycznym kraju w 1989 r.
<p>8. WSPÓLCZESNY ŚWIAT</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * podaje przykłady problemów współczesnego świata; * wymienia nazwy organizacji międzynarodowych, które zajmują się niesieniem pomocy potrzebującym. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * wymienia prawa człowieka; * podaje przykłady nierespektowania praw człowieka we współczesnym świecie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * omawia problemy współczesnego świata i wskazuje te, które są wynikiem działalności człowieka i te, które są od niego niezależne. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * w oparciu o różne źródła i na wybranych przykładach przedstawia pomoc państw i organizacji pozarządowych dla krajów biednych lub dotkniętych wojną lub klęskami żywiołowymi. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> * w oparciu o informacje z różnych źródeł przedstawia działania pomocowe podejmowane przez społeczność lokalną.

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• podaje przykłady występowania konfliktów we współczesnym świecie.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• określa cel powstania ONZ i wymienia jej zadania;• wskazuje na mapie miejsca światowych konfliktów.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• przedstawia i wyjaśnia przyczyny konfliktów we współczesnym świecie i wskazuje skutki tych konfliktów.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• w oparciu o wybrany konflikt przedstawia jego przyczyny, zasięg i skutki.	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none">• przedstawia na wybranym przykładzie, korzystając z informacji z różnych źródeł, działania ONZ, mające na celu łagodzenie lub rozwiązanie konfliktu.
--	---	--	--	---	---

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia środki komunikacji ułatwiające szybkie przemieszczanie się ludzi; wyjaśnia pojęcie globalizacja. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady globalizacji; na wybranych przykładach przedstawia stanowiska zwolenników i krytyków globalizacji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, na wybranych przykładach, co oznacza powiedzenie "świat stał się mniejszy" lub „świat na wyciągnięcie ręki”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> prezentuje swoje poglądy na temat globalizacji, argumentując swoje stanowisko. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyszukuje informacje z różnych źródeł na temat aktualnych wystąpień zwolenników i przeciwników globalizacji.
	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia różne źródła pozyskiwania informacji; w oparciu o konkretny przykład jednego z mediów elektronicznych wymienia korzyści i zagrożenia wynikające z jego stosowania. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia korzyści, jakie wynikają z istnienia i stosowania mediów elektronicznych; wymienia przykłady zagrożeń wynikających ze stosowania mediów elektronicznych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia wpływ, jaki mają media elektroniczne na życie człowieka; wskazuje korzyści wykorzystywania mediów elektronicznych w życiu codziennym zebrane z różnych źródeł. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia, przedstawiając argumenty, zagrożenia, jakie niesie za sobą powszechne stosowanie mediów elektronicznych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> dokonuje oceny zagrożeń wynikających z korzystania z Internetu; formułuje zasady bezpiecznego korzystania z Internetu.

	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady problemów współczesnego państwa; • wymienia przykłady praw i obowiązków obywatela w demokratycznym państwie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia, w czym przejawia się funkcjonowanie demokratycznego państwa; • wyjaśnia pojęcia emigracja i wskazuje na mapie główne kierunki emigracji w Polsce. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumenty wskazując na demokratyczny charakter państwa polskiego; • podaje przykłady działań Polski na rzecz utrzymania pokoju na świecie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • w oparciu o informacje z różnych źródeł wskazuje przyczyny emigracji w Polsce; • wyszukuje w Internecie informacje o organizacjach międzynarodowych działających na rzecz utrzymania pokoju na świecie, do których należy Polska i prezentuje przykłady takich działań. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na przykładzie swojej gminy wyjaśnia, na czym polegają problemy współczesnego społeczeństwa.
--	--	--	---	--	--